

SAŽETAK ODLUKE

BODET PROTIV BELGIJE
OD 5. SIJEČNJA 2017. GODINE
ZAHTEJEV BR. 78480/13

Nema povrede – izjave člana porotnog suda nisu povrijedile pravo na pošteno suđenje

ČINJENICE

Presudom od 20. prosinca 2012. godine, porotni sud u Liegeu proglasio je podnositelja krivim za ubojstvo te mu je izrečena kazna doživotnog zatvora.

Dana 22. prosinca 2012. godine jedne regionalne novine objavile su intervju s članom porote koja je osudila podnositelja zahtjeva. Na pitanje koji dio suđenja je bio najteži, taj anonimni član porote izjavio je: „*Nemogućnost pokazivanja osjećaja i emocija... Članovima porote je to zabranjeno ...; Htio sam udariti Bodeta kada je progovorio.*”

Podnositelj je podnio reviziju, tvrdeći da je član porote, čija je izjava citirana u medijima, pokazao subjektivnu pristranost i povrijedio njegovo pravo na presumpciju nevinosti. Kasacijski sud odbacio je njegove navode zbog toga što izjave člana porote nisu prenesene iz dokumenata koji se nalaze u spisu predmeta.

Podnositelj je potom podnio tužbu protiv osobe X. zbog kršenja obveze čuvanja tajne. Iako je tužena osoba X. doista imala određene sličnosti s osobom iz predmetnog novinskog članka, sudovi su ocijenili da ne postoji ništa prema čemu bi se ona objektivno mogla identificirati kao izvor spornih izjava.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 6. stavak 1. (pravo na pošteno suđenje) i članak 6. stavak 2. (presumpcija nevinosti) Konvencije, podnositelj je prigovorio da je kazneni postupak protiv njega bio ispitan od strane suda koji nije bio nepristran i da njegovo pravo na presumpciju nevinosti nije poštovano.

ODLUKA SUDA

Članak 6. stavak 1.

Podnositelj zahtjeva prituživao se na to što je član porotnog suda, čiji je identitet bio skriven, opisao svoje osjećaje tijekom suđenja i otkrio aspekte vijećanja u intervjuu s novinarom objavljenim dva dana nakon što ga je porotni sud osudio. Stoga je postavio pitanje jesu li takve izjave člana porote, retrospektivno, dovele u pitanje nepristranost porotnog suda u smislu članka 6. stavka 1. Konvencije.

Sud je smatrao da su izjave o predmetu ili o strankama u predmetu koje je dao član tijela koje je odlučivalo u predmetu, bilo da su dane prije, tijekom ili nakon suđenja, mogle ukazati na

postojanje mogućeg neprijateljstva ili pristranosti s njegove strane. Predstavljaju li takve izjave dovoljan dokaz o nedostatku subjektivne ili objektivne nepristranosti ovisi o kontekstu i sadržaju komentara o kojima je riječ.

U ovome predmetu, komentari koji su predmet prigovora izneseni su nakon presude, tj. u trenutku kada taj član porote više nije ispunjavao pravosudnu ulogu. Stoga zaštitne mjere kojima se osigurava nepristranost porote više nisu bile primjenjive, već je postojala zabrana povrede tajnosti vijećanja. Iako su komentari koji su predmet prigovora doista odražavali negativnu percepciju o predmetu podnositelja, nakon čitanja intervjua u cjelini, Sud je smatrao kako se ne može zaključiti da je dotični član porote započeo suđenje s predodžbom o podnositeljevoj krivnji, već da je došao do tog uvjerenja tijekom suđenja. Naime, članak je sadržavao elemente koji ukazuju na takav zaključak, budući da je član porote naveo da su rad istražitelja i precizan vremenski slijed koji su oni utvrdili „bili od velike pomoći članovima porote”, a zatim se osvrnuo na vijećanje. Sam podnositelj nije tvrdio da je dotični član porote iznio bilo kakvo mišljenje ili pokazao bilo kakvu emociju tijekom suđenja.

Što se tiče sastava porotnog suda, prema belgijskom pravu porotu sačinjava dvanaest članova, a ona vijeća sama o pitanju krivnje tuženika. Tri su stručna suca pridružena poroti kako bi formulirali obrazloženje odluke i zajedno raspravljali o izricanju kazne. Podnositelj nije iznio nikakve konkretne dokaze koji bi mogli dovesti u pitanje sposobnost sudskog vijeća da formira mišljenje s potpunom nepristranošću. U ovome je predmetu to mišljenje formulirano na kraju vijećanja, a potom je preuzelo konkretan oblik dviju obrazloženih odluka koje se ne čine proizvoljnima.

Slijedom toga, Sud je smatrao da podnositeljevi strahovi glede nepristranosti porotnog suda nisu bili objektivno opravdani.

Članak 6. stavak 2.

Sud je ponovio da načelo presumpcije nevinosti zahtijeva, između ostalog, da prilikom obavljanja svojih dužnosti članovi suda ne polaze sa stajališta da je okrivljenik počinio kazneno djelo; teret dokazivanja je na tužiteljstvu, a bilo kakva sumnja bi trebala ići u korist okrivljenika. U ovom je predmetu Sud zaključio da nije dokazano da je porota započela suđenje s predodžbom da je podnositelj kriv za djela za koja mu je suđeno pred porotnim sudom.

Slijedom toga, Sud je utvrdio da je zahtjev očigledno neosnovan, sukladno članku 35. stavku 3. točki a. i stavku 4. Konvencije.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.